

Dzintars

DZINTARA PUZLES GABALIŅI...

ANNA ZGIRSKA

Dzintars mūsu dārgakmens.

Dzintaru zeltainās krāsas dēļ sauc par saules akmeni. Tas veidojies no priežu sveķiem pirms 35–140 miljoniem gadu. Ar savu saulaino krāsu gammu un dziednieciskajām īpašībām jau sirmā senatnē iekarojis cilvēku sirdis. Kukaiņu esamība dažos dzintara gabalos vedināja uz domu, ka tas reiz bijis šķidrums un nokļājis kukaini... Karsējot, dzintars kūst.

Atšķirībā no daudziem dārgakmeņiem dzintaram, kas atzīts par vienu no vērtīgākajiem pasaules minerāliem, piemīt silts starojums.

Vēl 3,5 tūkstošus gadu pirms Kristus dzintara rotaslietas nēsāja Ēģiptes faraoni un priesteri. Klejotājčiltis to izmantoja naudas vietā, mainīja pret bronzu, varu un pat zeltu. Baltiju un Romu vienoja vēsturiskais dzintara ceļš – senais preču apmaiņas ceļš. Katrā atradnē ir atšķirīgs dzintars pēc sastāva, krāsas, vecuma un citām īpašībām. Baltijas dzintars atzīts par pašu senāko. Dzintaru uzskata par akmeni, kuram piemīt brīnumu spēks, to izmanto dziedniecībā un astroloģijā.

Latvijas teritorijā dzintaru pazīst un apstrādā jau vairāk nekā 6000 gadu. Līdz ar tirdzniecības attīstību tas kļuva par Baltijas jūras reģiona atpazīstamības zīmi, jo tika vests pat vairāku tūkstošu kilometru attālumā. Uzskata, ka 90% pasaules dzintara atrodas ap Kaļiņingradas apgabalu.

Latvijai nav savu atradņu - mūsu dzintars ir tikai atskalots, ko dienvidrietumu vēji atnes uz mūsu pusi. Latvijas dzintars mēdz būt visdažādākajās krāsās – pienbalts, medus dzeltens, sarkanbrūns, caurspīdīgs un dūmakains. Dažos dzintara gabaliņos var ieraudzīt augus un kukaiņus, mīkstajos priežu sveķos ielipušas papardes, smilgas, mušas vai spāres.

Dzintara gabalus var aplūkot Latvijas Dabas muzejā, Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā un Latvijas Vēstures institūtā, Liepājas mākslas un vēstures muzejā, arī Dzintara muzejā, veikalā Vecrīgā.

Dabas muzejā 2014.gadā krāšņi uzmirdzēja ekspozīcija „Dzintara ceļš Rīgā”. Te parādīts „Dzintars laiku lokos” kā zinātnisks un māksliniecisks stāsts par dabas brīnumu – dzintaru. Te modernā un atraktīvā veidā parāda unikālā minerāla veidošanās procesu, kas katram dzintara veidam ir atšķirīgs. Līdzās pazīstamajam dzelteno toņu dzintaram ir apskatāmi Dominikānas zaļie un zilie dzintari, Japānas Kuji dzintars un citi eksotisko zemju paraugi. Izstādē aplūkojamās rotas, kas veidotas pēc arheoloģisko materiālu parauga, kā arī etnogrāfiskie materiāli un mūsdienās radītie dzintara priekšmeti.

Muzejs īpaši lepojas ar iespēju demonstrēt atklājumu, kas jau piesaistījis daudzu pasaules zinātnieku un ražotāju interesi – Rīgas Tehniskās universitātes ķīmiķes Ingas Ļašenko radīto dzintara diegu. Latvijas mākslinieču Ivetas Vecenānes, Ievas Krūmiņas, Elīnas Veilandes – Apines un Barbaras Ābeles radītie gobelēni, kuros ieausts dzintara pavediens, rotā Dabas muzeja pirmā stāva vestibulu.

Vārds „dzintars” aizgūts no kuršu valodas ar nozīmi - dzīt, dzimta, dzidrs. Joprojām Lielā dienā Kurzemē ir tradīcija "dzīt putnus", lai aizdzītu ļaunumu - ar skaļu klaigāšanu un dziedāšanu, ejot pāri klajumiem. Tā aizden ziemas stingumā iekrāto ļaunumu, slinkumu un iztramda visus mošķus.

Dzintara vārds un tā daba - dzīt prom ļaunu.

Mūsu senči dzintaru iestrādāja rotās, piekariņos, amuletos, darināja pogas, un ievija dziesmu tekstos. To plaši izmantoja arī kulta priekšmetu veidošanā. Uzskatīja, ka dzintaram piemīt maģiskas īpašības - tas spēj vairot spēku un gara mundrumu, piesauc veiksmi, jauc nelabvēļu plānus un pasargā no ļaunas acs. Mūsu senči dzintara vīraku izmantoja arī kāzu ceremonijās, lai ģimenē būtu labklājība un svētība.

Par dzintara uzdevumu liecina tā saistība ar vārdu "dzimta". Tāpēc vecmāmiņas sargā savu brošu, ja cita nav. Mājās ir jābūt: dzimtas dzintaram – dārgakmenim, kā dzimtas dvēselei un sargam! Pat, ja latvietis to aizmirsis, kaut kur zemapziņā čukst, ka dzintaram jābūt...

...Dzimtas veļi seko dzintaram, tas ir bāka, kur pulcēties, kur dzimtas spēks nepieciešams. Sevišķi svarīgi ir mūsdienās, kad cilvēks tik bieži maina dzīvesvietas, un tik maz ko var saglabāt un līdzī paņemt. Velis nāk uz savām dzimtas mājām vai pie sava dzimtas dzintara, kas šīs mājas simbolizē, uz tādu kā vakarēšanu...

Dzintars, kuram ap 100 miljoni gadu, ir ārpus cilvēka saprašanas un līdzvērtīgs mūžībai, tas ir kas vairāk par smuku mantiņu. Tas tiešām maina attiecības ar laiku, palīdz pacelties pāri ikdienas mērogiem. Tev ir krenķis? Paņem un parunājies ar dzintaru. Pret 100 miljoniem gadu - kas gan tavs krenķis jau pēc gada vai pat ilgāk?

Varētu teikt, dzintars ir starpnieks starp laicīgo un mūžīgo, dod iespēju satikt savējos un smelties spēku ārpus konkrētā laika...

Budisti saka - dzintars ir jūras izauklēta koka dvēsele. Teiksmo, ka tā ir Dieviņa radītā, bet savas lielās mīlestības dēļ kritusī Saules meita. Lai būtu kopā ar mīļoto, reizēm jābūt gatavam uz pārdzimšanu... Imants Ziedonis: - Nesaki, ka saule riet. Saule neriet, saule iet...

Dzintars dzidrs kā Saules meitas asara... Priežu asaras.

Asaras ir spēcīgs simbols dziedināšanai, attīrīšanai. Dzintars pamazām atgriežas dziedniecībā, rituālos, latviskajā dzīvesziņā...

Lai arī daudziem dzintara rotas vairāk saistās ar vecmāmiņu lādītēm, pieprasījums pēc tām ir stabils un pat pieaug. Mākslinieki meistarīgi izgatavo modernas rotaslietas, rod arvien jaunus veidus akcentēt akmens dabisko formu un faktūru.

Atliek tikai katram atrast savu Saules akmens gabaliņu un veidu, kā ar to mīļi sadzīvot gan svētkos, gan ikdienā.

Zināmā mērā dzintars asociējas ar latvietību, ne velti Latviju dēvē par Dzintarzemi, bet Baltijas jūru par Dzintarjūru.

Viens no pirmajiem krustnešu likumiem 1260.gadā bija Dzintara likums, kas ekskluzīvas tiesības uz dzintaru piešķīra Ordenim. Kopš tā laika Baltijas krasta dzintars izkūpēja caur kristīgās baznīcas vīraka traukiem un pārtapa kristiešu greznumlietās...

Padomju vara latviešiem tik svarīgo spēka avotu centās atņemt citādi - dzintaru banalizējot un tā vārdu lietojot līdz absurdam, kā arī reducējot līdz materiālam, no kā taisīt rotājumus koka dēļiem un kausiem...

Mūsdienu medicīnā dzintaru izmanto kā izejvielu dzintarskābes iegūšanai, kurai piemīt antioksidējošas un pretiekaisuma īpašības. Atklāts, ka visvairāk dzintarskābes ir Baltijas dzintarā. Gabaliņā, kam jau izveidojusies tumša garoziņa, ir 7–8% dzintarskābes, taču parasti tās daudzums nepārsniedz 1–2%.

Pēdējos gados ir pierādītas dzintara spējas paaugstināt organisma imunitāti un veicināt ne tikai šūnu dalīšanos, bet arī atjaunošanos.

Dzintars ir savdabīgs biostimulators, kas saskarsmē ar ādu un matiem rada statisko elektrību, kas jūtīgākiem cilvēkiem var palīdzēt atjaunot biolauku, aktivizēt organisma procesus, normalizēt asinsspiedienu un cīnīties ar audzēju šūnām.

Dzintars uzlādē ar enerģiju, stimulē matu augšanu, padara jaunavīgāku ādu, nomierina nervu sistēmu, novērš galvassāpes. Dzintars nostiprina asinsvadus, stimulē limfas, muguras smadzeņu un starpšūnu šķidrums kustību. To ieteicams lietot cilvēkiem, kas cieš no zema asinsspiediena, glaukomas, kataraktas un tīklenes distrofijas. Pastāv uzskats, ka dzintars spēj dzēst dažāda veida patoloģiskus elektromagnētiskos laukus, kas ir slimību rašanās iemesls.

Dzintara krelles ikdienā iesaka nēsāt, ja ir problēmas ar vairogdziedzeri, spondilozu un sašaurinātiem galvas asinsvadiem. Protams, neapstrādātam dzintaram ir daudz lielāka ietekme uz organismu nekā no tā darinātām rotaslietām, kad tas apstrādāts ar laku vai ievietots sudraba vai cita materiāla ietvarā.

Tirgošanās ielās.

Tautas medicīnā pret kuņģa vainām lieto ar ūdeni sajauktus dzintara putekļus. Pret ausu un acu kaitēm noder dzintara putekļi ar rožu eļļu vai medu. Dzintara apstrādātāji mēdz apkaisīt brūces ar dzintara putekļiem, lai ātrāk dzīst. Runā, ka, paberzējot sāpošās vietas ar dzintara gabaliņiem, sāpes pārejot jau stundas ceturkšņa laikā.

Pēdējā laikā SPA centros un skaistuma salonos piedāvā dzintara masāžu, kurā izmanto dzintara pulveri vai eļļu. Tikai jāņem vērā, ka dzintars var padarīt ādu un matiņus tumšākus un ietekmēt to augšanu.

- Vai dzintaru vajag mazgāt?
- Cik bieži sargeņģelis mazgājas?

Dzintara, dzintara rotu mazgāšana, tam mainot saimnieku, vairāk vajadzīga dzintara modināšanai, pieradināšanai, attiecību iedibināšanai.

Ja dzintara rotas kļūst blāvas, tas nozīmē, ka saules akmens uzņēmis sevī negatīvo enerģiju. Tādēļ tās jāpatur tekošā ūdenī vai saulē.

Lūk, daži puzles gabaliņi mūsu sirdspriekam.

Puzles veidošana ir interesanta un aizraujoša...

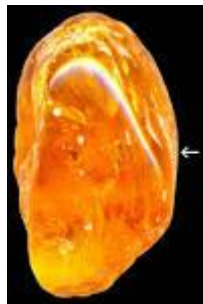

Kolkā atrastais dzintars

Zilais dzintars no Domenikānas

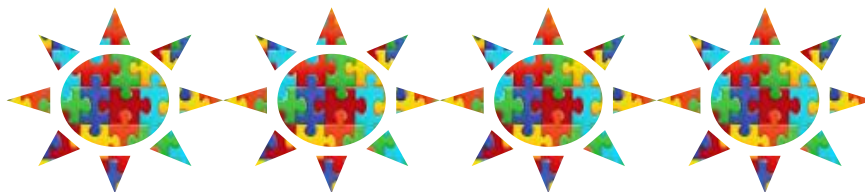

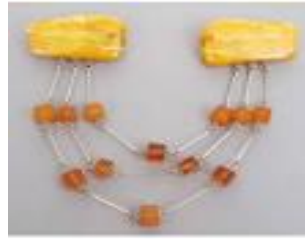
Praktiskais skaistums sirdij, prātam un saprātam.

Dzintars labi jūtās sudrabā

Dzintara istaba.

Dzintara istaba bija viens no cara Pēteris I sievas Katrīnas pils lielākajiem dārgumiem. Caram pārvietojamo Dzintara istabu uzdāvināja Prūsijas karalis Fridrihs Vilhelms I, un sākumā tā izdaiļoja cara kabinetu Ziemas pilī. Katrīnas pilī Dzintara istaba nonāca 1755.gadā, kad Rastrelli papildināja to ar skulptūru un Florences mozaīku. 2. pasaules kara laikā Dzintara istaba tika evakuēta uz Kaļiņingradas apgabalu, kur tā arī pazuda.

Par Dzintara istabu, kuru dēvēja par astoto pasaules brīnumu, ir sarakstītas grāmatas. Vienu, tulkotu latviski, izlasīju un sapratu, ka Prūsijā tapušie dzintara sienu paneļi, zelta elementi un spoguļi veidoja neatkārtojami greznu istabas rotājumu. Grāmatā izlasīju, kā 2.pasaules karā tika demontēta Dzintara istaba un nosūtīta uz Kenigsbergas pili, bet tālākais noslēpums palicis miglā tīts, bet visi, kuri mēģināja šo miglas plīvuru pacelt, ir gājuši bojā...

Ikviens ir dzirdējis leģendas un nostāstus, kā istaba pazudusi un kur slavenie dārgumi noslēpti, bet tā arī līdz pat šim brīdim tos nevienam nav izdevies atrast. Bet masu medijos laiku pa laikam parādās arvien jaunas versijas un pieņēmumi.

Dažas no tām:

* Pēc Sergeja Trifonova domām 1945.gadā vācu armijai atkāpjoties dārgumi tika iemūrēti pašā Kaļiņingradas jeb Kēnigsbergas centrā – vienā no pazemes tuneļiem, kas ved zem Pregolas upes. Kā savas versijas apstiprinājumu Sergejs Trifonovs kanālam NTV uzrādījis Kēnigsbergas pazemes eju plānu.

* Vācieši 2. pasaules kara beigās nespēja izvest leģendāro Dzintara istabu no Kēnigsbergas un atstāja to bunkurā – šādu faktu atklājušas līdz šim npublicētās bijušā Austrumprūsijas gauleitera Ēriha Koha sarunu stenogrammas ar kādu padomju akadēmiķi. Sarunas fragmentus atklājis un publicējis poļu žurnālists Cezārijs Gmizs, raksta Krievijas mediji.

* Hanss Pēters Haušteins, kurš ir politiķis, brīvajā laikā pēdējos 10 gadus nodevis Dzintara istabas meklēšanai savā reģionā. Viņš ir pārliecināts, ka dārgumi, kurus nacistiskās Vācijas spēki nolaupīja PSRS 2.pasaules kara laikā un kuri bez pēdām pazuda pēdējās bruņotā konflikta nedēļās, apslēpti vara un sudraba raktuvēs kalnos Vācijas un Čehijas pierobežā.

*Esmu dzirdējis leģendu, ka tā pēdējoreiz pilnībā apskatāma bijusi uz kuģa "Wilhelm Gustloff", kuru kapteiņa Aleksandra Marineško vadītā padomju zemūdene "S-13" nogremdēja 1945.gada 30.janvāra naktī. Līdz ar kuģi noslika arī ap 9400 pasažieru, padarot to par visu laiku traģiskāko kuģa katastrofu pēc bojāgājušo skaita...

Atjaunotā Dzintara istaba atklāta 2003.gadā.

Šobrīd krievu dzintara meistari pēc senajām fotogrāfijām Dzintara istabu radījuši pilnīgi no jauna. Tā kā dzintara meistarū rīcībā bija tikai melnbaltas fotogrāfijas, kas tikai intuitīvi ļāva noteikt, kādas nokrāsas dzintars izmantots oriģinālā, tad darbs, kas ilga gandrīz 30 gadus bija gan tehniski sarežģīts, gan prasīja lielus finansiālus ieguldījumus. Bet 2003.gada 31.maijā, sagaidot Sanktpēterburgas 300 gadu jubileju, jaunā Dzintara istaba Katrīnas pilī vēra durvis apmeklētājiem.

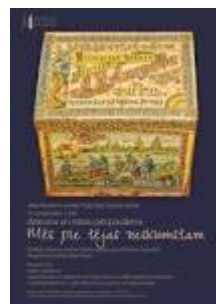
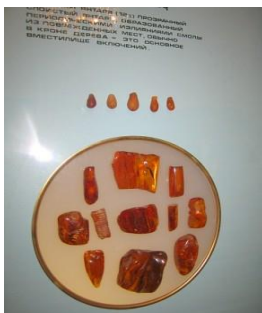
Būtu vērts tur nokļūt un palūkoties uz astoto pasaules brīnumu!

Dzintara muzejs - Palangā.

Dzintara muzejs atrodas Palangas grāfa pilī. Muzejā ir interaktīva ekspozīcija ar milzu lupām, kas ļauj kārtīgi izpētīt dzintara gabalos uz mūžu iesprostotus kukaiņiņšus. Muzejā ir lielākā dzintara kolekcija pasaulē, kas parāda saules akmens miljoniem gadu ilgo vēsturi.

Muzejs ir piemērots ekskursijām ar bērniem, jo viņiem īpaši atmiņā paliek dzintara vilcieniņš, šaha figūras un citi priekšmeti, izgatavoti no dzintara.

Lietuvā dzintaru dēvē par nacionālo zeltu. Viļņas dzintara muzejā ir 3kg smags dzintars.

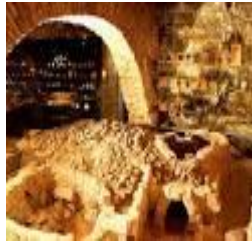

Sarkanais no Viļņas

Dzintara muzejs - Kaļiņingradā (Kenigsbergā).

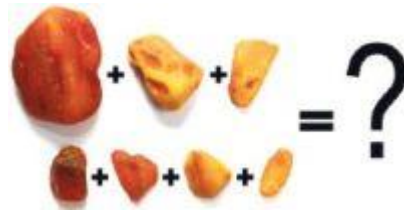

Vienīgais dzintara muzejs Krievijā atvērts 1972.gadā. Tur ilustrē dzintara ieguves un tirdzniecības vēsturi Baltijas jūras reģionā. Muzejā vairāk kā 6000 vienību – visdažādākie dzintara izstrādājumi. Tur ir arī rekonstruēti fragmenti no zudušās dzintara istabas. Muzejs iekārtots prūšu ģenerālfeldmaršala Dona nosauktajā nocietinājumu tornī, kas ir 19.gs. vidus arhitektūras piemineklis.

Kaļiņingradas muzejā labi jutās Latvijas leļļu izstāde

Kas mūs sagaida?

**Latvijā tagad ārzemnieki jūtās kā mājās un latvieši te jūtās kā ārzemēs.
Dzintara uzpirkšanas vilnis Latvijā joprojām nerimst.**

Speciālisti lēš, ka dzintara krājumi pasaulē samazinās. Ir dažādi viltojumi. Āfrikā aug tāds koks kopala, kura sulu vārot tā polimerizējas. Bērni saķer visādus lidoņus un rāpuļus, ko samet katlā, un iznāk skaisti "dzintara" gabaliņi ar dabiskām mušām, skudrām un spārēm iekšā. Ja jūs kaut ko tādu tirgū redzat, tad gandrīz 100% tā muša vēl vakar lidoja...

Vēl Eiropa ir pilna ar organiskās sintēzes institūtiem, kuros dzintara biznesa haizivis pasūta produkciju. Viltoto jeb modificēto dzintaru arī legāli ražo rūpnīcās, bet tikai tad, kad prece nonāk tirgū, mazā šiltīte ar uzrakstu, ka dzintars ir modificēts, parasti jau pazudusi. Dzintara tirgus neizsīkst, jo 70% tajā ieņem neīstais dzintars!

"Pērkam visdārgāk no visiem dzintara krelles, brošas, akmeņus. Maksāju 3000 – 6000 eiro", "Dārgi pērkam dzintara krelles", "Pērku godīgi par augstu samaksu vecas dzintara krelles, kā arī brošas, akmeņus. Jūsu mantu novērtēsim visgodīgāk, naudu maksājam skaidrā, droši zvaniet, strādājam 24 stundas, izbraucam pie klienta bez maksas".

Šādi sludinājumi liek domāt, ka Latvijas ļaužu rokās glabājas neaprakstāmi dārgumi. Un to īpašnieki sēž uz savām rotaslietu lādēm, gaidot labāko cenu piedāvājumu. Pētot situāciju, tā tomēr izrādās tikai tāda sapņu bagātība, kurai līdz realitātei tālu. Tomēr dzintara uzpirkšana joprojām nerimst.

Liepājas juvelieris Valdis Balcers teic, ka ķīniešiem un poļiem esot dzintara apstrādes mašīnas, kas gatavojot lūgšanu krelles. Musulmaņiem visvērtīgākais esot necaurspīdīgs dzeltenais dzintars, ko

latviešu juvelieri saucot par ziepju gabaliem. Tas latviešiem nekad īsti neesot paticis – mūs vairāk sajūsminot caurspīdīgie ar visādām mušām, smiltīm, citādiem gružiem iekšā.

Bagātība garāžas atvirknē.

Stāsts neesot izdomāts un risinājies Liepājā. Paziņa aizgājis ciemos pie sava drauga un viņa garāžā starp eļļainām lupatām ieraudzījis netīras dzintara krelles. Aptuveni 100 gramu smagas. Draugs tās priecīgs atdevis par 25 eiro. Paziņa devies uz kādu Liepājas mākslas salonu. Tur par krellēm piedāvāti 85 eiro. Gandrīz jau pārdevis, ja vien nebūtu salona vadītājas acīs pamanījis dīvainu spīdumu. Nolēmis sameklēt uzpircēju. Tas atbraucis, nosvēris krelles, kaut ko saskaitījis un parādījis uz kalkulatora: 160... Laba summiņa, nopriecājies paziņa! Sarunājuši satikties nākamajā dienā, jo uzpircējam tik daudz naudas līdzī neesot bijis. Nākamajā dienā paziņa pārdzīvojis šoku. Atbraucis uzpircējs un tikai vilcis naudu no somas... Neapstājies ne pie 160, ne 360, ne 600, bet tikai pie 1600 eiro! Paziņa sapratis, ka iepriekšējā dienā saulē vienu nulli kalkulatora ekrānā nebija pamanījis...

Īstās krelles grabēdamas aiziet uz Arābu Emirātiem un citām bagātām musulmaņu valstīm par 15 – 30 eiro gramā kā lūgšanu krelles.

Ārzemnieku uzputotās cenas dzintaram uzlekušas tādā augstumā, ka nākamās latviešu paaudzes par dzintara rotām un dzintara izstrādājumiem varēs tikai sapņot...

Harijs Jākobsons, dzintara apstrādes speciālists no Siguldas, tirgu raksturo kā sarežģītu. "Zinu gadījumu, kad par vairāk nekā 100 gramu smagām krellēm ķīniešu uzpircējs samaksājis 125 eiro par gramu, tātad par krellēm kopā – vairāk nekā 12 500 eiro! Ķīnā tirgus ir liels!

Krievija ir aizliegusi dzintara eksportu uz citām valstīm. Pirms vairākiem gadiem dzintaru masveidā uzpirka ķīnieši, kas par gramu laba dzintara maksāja pat desmit eiro. Taču viņiem izdevies noiņēt raktuves Kaļiņingradas apgabālā. Tā tiek apiets eksporta aizliegums, jo nomnieki Krievijas teritorijā iegūst dzintaru it kā savām vajadzībām, bet izved to uz Ķīnu.

„No mums vairs nepērk. Kritušās arī cenas - par gramu dzintara svarā līdz 50 gramiem tiek prasīti četri eiro, ja gabals ir lielāks - seši eiro,” stāsta dzintara zvejnieks.

Palangas dzintara meistarū ģildes vadītājs Alberts Petkevičs: „Nedomāju, ka vainīgi ķīnieši, jo tik liela tirgus pieprasījumu nevar apmierināt vienas īrētas raktuves. Vienkārši pieprasījums ir krities. Esmu dzirdējis, ka mūsu uzņēmējiem beidzot izdevies atrast veidu, kā legāli ievest neapstrādātu dzintaru no Jantarnajas. Veido kopuzņēmumus ar krieviem, izmanto starpniekus. Dzintara ceļi no Krievijas pamazām atveras...”

Dzintara tirgū vērojamas arī citas tendences - pieaugusi interese par lētāko Ukrainas dzintaru, bet baltais jeb ziloņkaula krāsas dzintars, kas agrāk netika vērtēts īpaši augstu, nu kļuvis par kārotāko un arī dārgāko preci.

Palangas Dzintara muzeja speciāliste Regīna Makauskiene skaidro, ka dzintars, ko iegūst Ukrainā, Kijevas, Harkovas un Rivnes apgabalos, veidojies no tās pašas priežu sugas sveķiem un ir gandrīz tikpat vecs kā augstu vērtētais Baltijas dzintars, ko iegūst Sembas pussalā vai atrod izskalotu no jūras.

Tikai daļa fosilo sveķu, ko šļūdonis nostūma uz Sembas pussalu, palika Baltijas jūrā un atrodas lielākā dziļumā, tādēļ tam ir vairāk nokrāsu un rakstu, savukārt Ukrainā tas aiznests tālāk kontinentā un atrodas tuvāk zemes virsmai - trīs līdz desmit metru dziļumā, tādēļ ir vairāk oksidējies, ar biežāku garozu un ir tikai vienā krāsā - iedzeltens. Tādēļ tas tiek vērtēts zemāk un maksā lētāk. «Taču Baltijas dzintara cenas ir uzpūstas, un kvalitāte stipri kritusies,» atzinusi eksperte.

Hosams Abu Meri, Arābu kultūras centra priekšsēdētājs, Saeimas deputāts: "Dzintars ir labs un dārgs materiāls, kurš iecienīts visās arābu valstīs, arī Turcijā. Sākotnēji dzintaru izmantoja musulmaņu lūgšanu krellēm, taču ar laiku šīs krelles sāka izmantot kā rotaslietas. Vīrieši sarunas laikā dzintara krelles virpina rokās un izmanto kā stresa noņēmēju. Dzintaru lieto ne tikai islāmticīgie, bet arī arābu kristieši.

Kāds mans draugs no Apvienotajiem Arābu Emirātiem, kurš ieņem samērā augstu amatu, savulaik lūdza, lai es viņam atvedu no Latvijas dzintara krelles. Arī savam tēvam, kurš dzīvo Libānā, esmu dāvinājis dzintara krelles.

Bagāti cilvēki arābu zemēs dzintaru savij krellēs ar zelta diegu. Tas ir arī statusa simbols – jo dārgākas krelles, jo bagātāks un ietekmīgāks cilvēks. Turklāt dzintars ir pateicīgs materiāls skaistumlietām, jo tam ir dažādas nokrāsas. Arī sievietes izmanto dzintara krelles un auskarus kā bižutēriju. Latvijā dzintara krelles maksā aptuveni 150 eiro, arābu zemēs to cena ir 400 – 500 eiro".

Pensijas ir mazas, zāles dārgas, cilvēki cenšas izdzīvot, atdod vērtīgākus izstrādājumus par pusvelti, un tie aizceļo uz ārvalstīm. Pēdējā laikā īpaši aktivizējušies arābi. Viņi ļoti augstu vērtē balto dzintaru, to tirdzniecībā vairs grūti atrast.

Iesaku ķekaviešiem un visiem labas gribas cilvēkiem -

* glabāt un nepārdot ārzemniekiem senus un vērtīgus dzintara izstrādājumus, bet nodot tos mantojumā no paaudzes uz paaudzi - tie kļūs izcili un nenovērtējami, kā dzimtas dārgumi - sargi, dvēseles draugi, kas ļaus smelties spēkus ārpus laika...!

Un vēl –

*ja nav mantinieku, vai ir iespējas padalīties, tad dzintaru vai izstrādājumus dāviniet mūsu mīļajai Latvijai - Dzintarzemei tās lielajā 100.jubilejā!

Kā to izdarīt? Par to var interesēties Novada muzejā vai Dzintara muzejā.

Pircēji gan sūrojas, ka lielākā daļa Latvijas kreļļu jau pārdota, bet priežu asaru lasītāji Liepājā un Pavilstā, ka Baltijas jūra kļūst arvien skopāka.

Dzintara krājumi Kaļiņingradas raktuvēs iet uz beigām, tāpēc tirgū ir tik daudz viltojumumu, ka grūti nekļūdīties.

Kā viltojumus atšķirt no īsta dzintara?

- Pirmkārt, ultravioletā gaismā īsta dzintara krāsa ir neviendabīga, neīsta – viendabīga.
- Otrkārt, uztaisiet sālsūdeni, ņemot 130 gramus sāls uz litru ūdens, – īsts dzintars peldēs, neīsts nogrims."

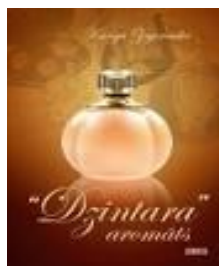

Zīmols „Dzintars”

AS „Dzintars” ir ne tikai vecākais un ne tikai kvalitātes zīmols, bet arī ikonisks zīmols, kurš iet līdzī laimam. Un ja vēl ieraugi zīmīti „ražots Latvijā” ... !

Ksenijas Zagorovskas grāmata „Dzintara aromāts” ir par a/s „Dzintars” attīstības vēsturi - lielāko parfimērijas un biokosmētikas ražotāju ne tikai Baltijā, bet arī Ziemeļaustrumeiropā. Tas ir stāsts par vienu no 500 labākajiem Eiropas uzņēmumiem. Intelektuālā īpašuma apjoma ziņā “Dzintars” ir salīdzināms ar lielu zinātniski pētniecisku institūtu — uzņēmumam pieder 159 patenti un 159 preču zīmes.

Pirmā krava uz Ēģipti

A/S „Dzintars” vēsture aizsākusies XIX gadsimta vidū – 1849.gadā, kad tika likti pamati parfimērijas un kosmētikas rūpniecības nozarei Latvijā. 2016. gada 7.novembrī palika 25 gadi, kopš akciju sabiedrība „Dzintars” reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, un vecākais Latvijas kosmētiskais zīmols pastāv līdz pat šim brīdim.

Pagājušā gadsimta 80-tie gadi bija ziedu laiks. Uzņēmuma konveijeri gādāja desmitiem miljonus smaržu pudelītes un krēma tūbiņas. Mūsu produkcija bija ārpus konkurences 1/6 no pasaules teritorijas — no Kaļiņingradas līdz Kamčatkai. “Dzintars” bija laikmeta simbols — mīlēts simbols!

Šodien mūsu modernais un inovatīvais uzņēmums veido savu produktu receptes, smeļoties no bezgalīgā skaistuma un veselības avota — dabas. Dabiskiem produktiem pieder nākotne, un mēs šo nākotni radām jau šodien.

Arī viņi ir mūsu Latvijas zīmols.

Dzintara pulkstenis Liepājā. Skulptore Olga Šilova. 2004.g.

„Atstāj savu dzintaru Liepājas laikā!” - ar šādu aicinājumu Liepājā noritēja dzintara graudu vākšanas akcija lielajam dzintara pulkstenim. Akcija noritēja Līvas ciemam 750.gadskārtas pasākumu ietvaros. Liepājnieki aktīvi atsaucās aicinājumam ziedot dzintara gabaliņus. Tika saziēdoti vairāk nekā 50 litri dzintariņu. No lielākajiem gabaliņiem tapa 123 metrus garas dzintara krelles, kuras glabājas Liepājas Amatnieku biedrībā. Vārds „pulkstenis” skulptūras nosaukumā ietverts tikai simboliski, jo reālo laiku tas neskaitīs: “Tā ir skulptūra, kuras uzdevums ir cits – simboliski atgādināt par laika gaitu un vienlaikus parādīt dzintaru savā dabiskajā skaistumā un mirdzumā.” Tomēr mākslinieciski, tehniski un elektroniski atrisināts, lai pulkstenis attēlotu precīzu kārtējās stundas ritējumu.

Dzintars
VIESNĪCA + HOTEL

Viesnīca „Dzintars” Jūrmalā

Liepājas koncertzāle „Lielais dzintars”

Ēkas veidols atgādina laikā un dzintarā sastingušu mūziku. Arhitekts Folkers Ginke. Liepājā sapnis par koncertzāli un naudas krāšana sākās ar domes lēmumu 1896.gadā un piepildījās vien 2015.gadā ar iespaidīgo „Lielo dzintaru”. 8 stāvu ēkā ir zāle 1010 skatītājiem, kamerzāle 200 vietām un skatuve 150 vietām.

Arī citās zālēs varam dziedāt Dzintara dziesmas un uzaicināt slavenus mūziķus un korus.

Dzied Dzintars Čiča

Koris „Dzintars” Rīgā

Raimis Dzintars -politiķis

Folkloras kopa
„Rekavas dzintars”

Bērnu ansamblim
„Dzintariņš” 60 gadi

Raimonda Paula plate
„Tikai dzintars vien...”

Trio „Dzintars”

Olafa Gūtmaņa grāmata
par dzintaru

Maģiskais dzintars.

Dzintara maģija ir nepārspējama. To izmanto visos iespējamajos veidos kā rotaslietas, dekoratīvajā mākslā, sadzīves rituālos, arī kā kulta piederumus, ārstniecībā, dziedniecībā, kosmētikā un pat ekstrasensorikai.

Pirtī, ķermeņa šrubis, eļļas..

Tējai

Maģijai...

Vārda dienu Dzintars svin 4. septembrī.

Latvijā dzīvo apmēram 3 880 personas ar vārdu Dzintars.

Vārda Dzintars nozīme un skaidrojums: raksturīgs īpatnējs spēks un garīgs možums. Sabiedrībā var spēlēt pirmo vijoli, jo ir nenogurdināms. Cenšas sev neko nepārmest. Mīl dzīvot citā pasaulē, un tā eksistē it kā paralēli ikdienai. Ar zirnekļa pacietību auž labklājības tīklu. Viņa intuīcija izpaužas maigumā un līdzietībā. Dzintars atzīst, ka vīrietim jābūt gan lokomotīvei, gan lēmējam, gan logaritmam. Dzīvi tver kā reibinošu kausu, tāpēc nebaidieties no Dzintara ekspresivitātes!

Dzintara vārds tā pievelk, ka tā pielietojums ir izgājis ārpus saitēm ar dzintaru – dārgakmeni.

Ērkšķogas
„Kuršu
dzintars”

Galda vīnogu
šķirne
„Liepājas dzintars”

Kausētais siers „Dzintars” ļoti garšīgs produkts, ar ko varam lepoties. Radīti arī atvasinājumi.

Ir pat „Dzintara” pīrādziņi

Dzintara siers ar lasi

Dzintara siera zupa

Dzintardziesmas.

Pie Dzintara jūras.

Johans Oleifs, Kārlis Baltpurviņš

Pie Dzintara jūras, kas Kurzemi vij,
Reiz vientuļā krastā tie tikušies bij.
Viņš Daugavas laivinieks, kam strauja pukst sirds,
Tā zvejniece jauna, prieks acīs tai mirdz.

Piedziedājums.

Nāc līdz manā Dzimtenē meitene teica
Mans draugs, klusi iemīlot sirds tevi sveica.
Mēs saderam kopā, tā man vidzemnieks teic,
Kā Kurzemes vēji, tā dzied Vidzemes vējš.
Mēs saderam kopā, jo tu laivinieks stalts,
Un Dzintara jūra mūsu laimei tik šalc.

No Daugavas krastiem stalts laivinieks brauc,
To Dzintara jūra un meitene sauc.
Kur Kurzemes krastā tie tikušies bij',
Tur nākotnes laimei tie gredzenus mij.

Piedziedājums.

**Mēs esam dzintara meklētāji
Jūras zvīrgzdiem nosētā krastā,
Un ilgojamies, un tiecamies
Visu mūžu pēc neatrastā...**

Baltijas jūra.

R.Pauls, A.Krūklis

Baltijas jūra, kāpēc tu šalc,
Saule kā dzintars viļņos kad krīt?
Baltijas jūra, mūžs tev nav balts,
Sāļajās smiltīs dzintars kā senču asaras krīt.

Piedziedājums:

Tev krastā kārkli zied,
Un vīri tikpat sīkstī kļūst.
Virš kāpām priedes dzied,
Un sievas tikpat stipras būs.
Lai kāda vētra pūš,
Tā nevar mūs ne raut, ne liekt,
Jo, kam pie jūras mūžs,
Tam ir pie jūras jāpaliek.

Baltijas jūra, sūrs ir tavs malks,
Dus tavā dzelmē ne jau viens vien.
Baltijas jūra, brīvai tev šalkt,
Kuģi vienmēr tā kā nemiera domas
lai pāri tev skrien.

Piedziedājums.

Tālumā, kur dzintara jūra.

Tālumā, kur dzintara jūra
Skumju pilna un pelēka šalc,
Dzīvoja reiz meitene mīļā,
Kurai vien mana dziesma lai skan.

Piedziedājums

O, o, o, tikai no tevis nav vēstules,
Tikai no tevis tās gaidu es,
Tikai no jūras man sveicienus kaijas nes.

Tālumā, kur sarkanās rozes
Prieka pilnas un kvēlošas mirdz,
Atsūti man kaut stariņu saules,
Pastāsti, mūsu jūra ko šalc.

Varbūt rīts tavu vēstuli nesīs,
Ir jau rīts, tomēr atbildes nav.
Zinu to, ka tu laimīga esi,
Zinu to, ka mums tikšanās nav.

Tik dzintars vien.

R.Pauls, A.Krūklis

Jel, saki – jūras dziļumā kas tur mīt,
Jel, saki – vētrā liedagā kas tur spīd,
Caur taviem pirkstiem mirdzēdams
kas tur krīt?
Kā sarkans pavediens.

Kas tavām naktīm melnajām liks lai gaist,
Kas tavām dienām baltajām liks vēl kaist,
Kas tev uz krūtīm maigajām degs tiks skaists?
Tik dzintars, dzintars vien.

Piedziedājums

Vēros tavos matos – dzintars tajos mirdz,
Tavās lūpās skatos – dzintars tajās kvēl,
Tavā balsī klausos – dzintars tajā skan,
Tikai sarkans dzintars vien.

Kas taviem mirkļiem laimīgiem liks vēl augt,
Kas nāks pie tevis atmiņās vēl kā draugs,
Kas mīlēt, sapņot, ilgoties sauks un sauks?
Kā sarkans pavediens.

Jel, saki – mīla mūžīgā kas ir tā,
Jel, saki – laime ilgotā kas ir tā,
Un mūsu dzīve skrejošā kas ir tā?
Tik sarkans dzintars vien.

Liepājas Dzintars.

Prāta vētra.

Tu esi perfekta, izskatīga, kaislīga, brīnišķīga,
liekas, ka man tevis žēl.

Tavi pieskārieni man vairs nav viendabīgi,
divdomīgi gan.

Jā, jā,

bez liekiem komentāriem atzišos tev mīlā,
bet līdz ar to vēl nekas nav teikts,
jo lielās sabiedrības vairākuma ķīlā,
es esmu neievainojami beigt

Tu esi mana, ejam roku rokā, kur vien paradīze piedāvā,
Man vēl nav gana, kā roku rokā, tā kā bērni spēlē
kazdārzā.

Kā katru darbadienu atgriezšos es mājās,
bet maniem aizspriedumiem vēl nav gals.
Jo vairāk slīcina, jo vairāk tie prot peldēt,
turēties virs ūdens cik tik var.

Jā, jā,

vai tagad, visu zinot, iešu taisni kārties
pie sēru vītola, kas pretī stāv?

Kādas muļķības, es labāk iešu mīlēties,
mīlēties nekad nav par vēlu.

Tu esi mana, ejam roku rokā, kur vien paradīze piedāvā,
Man vēl nav gana, kā roku rokā, tā kā bērni spēlē
kazdārzā.

Tu esi perfekta, izskatīga, kaislīga, brīnišķīga,
liekas, ka man tevis žēl.

Tavi pieskārieni man vairs nav viendabīgi,
divdomīgi gan.

Jā, jā,

bez liekiem komentāriem atzišos tev mīlā,
bet līdz ar to vēl nekas nav teikts,
jo lielās sabiedrības vairākuma ķīlā,
es esmu neievainojami beigts.

Tu esi mana, ejam roku rokā, kur vien paradīze piedāvā,
Man vēl nav gana, kā roku rokā, tā kā bērni spēlē
kazdārzā.

Dzintarzemīte.

Dzintarzemīte, kur reiz senatnē
Cēla fenīkieši dzintaru,
Kur reiz valdīja tauta varena,
Pielūgdama sirmo Pērkonu.

Piedziedājums

Tur ir Kurzeme, tur ir Latvija,
Mana mīlā, dārgā tēvija,
Mana mīlā, dārgā,
Mana mīlā, dārgā Latvija.

Dārgā Latvija, kur reiz stāvēja
Brīvas koku pilis pakalnēs,
Kur reiz zaļoja, vēsmas līgoja
Dieviem rāmu biržu svētnīcas.

Tur, kur vasarā Līgas vakarā
Darvas mucas gaiši iedegas,
Tur, kur līgot iet, Jāņu bērni dzied,
Nesot Jāņu zāles sarautās.

Tālā svešumā, nepazīstamā,
Domājot pie mīļās tēvijas,
Sirds tad prieku jūt, bēdas zustin zūd
Aiz šīs sēri saldās piemiņas.

25 Liepājas Dzintaram.

U. Marhilēvičs, G. Račs

Dziedi līdz, skaiti līdz
Divdesmit pieci,
Dziedi līdz, skaiti līdz
Divdesmit pieci.

Vai tu māki saskaitīt,
Cik viļņu ir jūrā?
Vai tu zini,
cik ir dziesmu vējam?

Dziedi līdz, skaiti līdz
Divdesmit pieci,
Dziedi līdz, skaiti līdz
Divdesmit pieci.

Vai tu māki saskaitīt,
Cik liedagā smilšu?
Vai tu zini,
kur mēs šodien ejam?

Dzintara dziesma

Z. Liepiņš, O. Gūtmanis

Jūs, kas dzintara dziesmu dziedat
Šo aizmūža melodiju, (2x)
Piekrastes bangas, kā spriguliem kuļot
Sentēvu kuršu riju.

Piedz. (2x)

Skan vēl dzintara dziesma pār zemi,
Skan vēl dzintara dziesma pār jūru,
Mana tauta starp brāļu tautām,
Dziedot pieloka pūru.

Jūs, kas sijājat, jūs, kas vētāt.
Jūs, kas saberat graudus tīnēs. (2x)
Jūs, kas briduši vētrai pretī
Aļģu melnajās sīknēs.

Piedz. (2x)

Jūs, tie malēji, bīdelētāji,
Jūs, saule starp dzirnakmeņiem, (2x)
Kas šo meldiju, melodiju
Dziedat kopš laikiem senseniem.

Piedz. (4x)

Dzintara meitene.

Toreiz tu teici, ka mīlēsi mūžam,
Tomēr tā notikt mums nebija lemts,
Viens pats es paliku, likteni lūdzam,
Daudz man no laimes un mīlas bij ņemts.

Tagad, pēc gadiem, kad ieraugu tevi,
Atmiņas plosās un nespēj tās rimt.
Ieklausos liktenī, ieklausos sevī,
Kaut kas no jauna man krūtīs sāk dzimt.

Stāsti, kā gājis un neslēp ne nieka,
Biji vai nebiji laimīga tu?
Nez vai par mani tev vairāk bij prieka?
Ak, lai nu paliek, es saprotu.

Pasmaidi, dzintara meitene mana,
Matos tev zeltaini saulstari mirdz,
Tevi es mīlu, jā, mīlu bez gala,
Vienmēr pēc tevis man ilgojas sirds.

Sāksim, ja gribi, mēs visu no jauna,
Pagātnes murgi lai atmiņām gaist,
Dzīve patiešām nemaz nav tik ļauna,
Aizlauztie koki var atvases laist.

Pasmaidi, dzintara meitene mana,
Matos tev zeltaini saulstari mirdz,
Tevi es mīlu, jā, mīlu bez gala,
Vienmēr pēc tevis man ilgojas sirds.

Rit manas Dzintarzemes Dzintarjūras krastā, manas vienīgās un vislabākās **Dzimtenes Latvijas 100-tā gadskārta**. Visi pošas svētkiem, cenšas, lai var ar kaut ko iepriecināt sevi un citus, iespēju robežās sagādāt dāvanu arī mīļajai Mātei Latvijai.

Te mans mazais pienesums – pa kriptaiņai savācu sīku daļiņu no neaptverami plašās apbrīnojami neparastās Latvijas dzintara burvīgās puzles. To katrs var salikt pēc saviem ieskatiem un vajadzības. Būšu laimīga, ja saņemšu kādus jaunus gabaliņus, lai pakāpeniski kopīgi varētu izveidot pilnīgāku un krāšņāku Latvijas dzintara puzli.

Atkārtoti uzsvēršu sava pienesuma būtību – lūgumu, ko vēlētos, lai sadzird ikviens:

Glabāt un nepārdot ārzemniekiem senus un vērtīgus dzintara izstrādājumus, bet nodot tos mantojumā no paaudzes uz paaudzi - tie kļūs izcili un nenovērtējami, kā dzimtas dārgumi - sargi, dvēseles un sirds draugi, kas ļaus smelties spēkus ārpus laika...!

Ja nav mantinieku, vai ir iespējas padalīties, tad dzintaru vai izstrādājumus dāviniet mūsu mīļajai Latvijai - Dzintarzemei tās lielajā 100.jubilejā!

Puzles gabaliņi –

Pievienotā vērtība Ķekavas senioru pavasara balles baudai un priekam Latvijas simtgadē.

Patiesā cieņā - ANNA ZGIRSKA

Doles Tautas nams, 2018.gada 3.martā.

Anna Zgirska

Simtgadē - Mātei Latvijai - dzintars!

Vējš augstākās priedes nolauza...
To asaras gadskārtas noglauda...
Pēc zibens un pērkona dārdiem,
Piedzima Latvija, ar Dieva vārdiem.

Labrīt, Latvija! Vismīļākā,
Dižākā, skaistākā, zaļākā!
Kāds burvīgs plauksmes neprāts dabā,
Pēc lietus pavasarī labā!

Latgales ezeri zilie mirdz
Un Zemgales druvu zelmenis spirts.
Šalc upes un meži Vidzemē,
Sirmā Dzintarjūra Kurzemē.

Saulainas sveikas māj Gaiziņkalns,
Bastejkalns, Čiekurkalns, Āgenskalns...
Atskan torņu zvani baznīcās
Rīgā, Rēzeknē un pat Nīcā.

Debess zila, skan putnu dziesmas,
Virmo un smaržo puķu liesmas.
Gaiss tik dzestr, dzidrs un tīri
smaržīgs,
Kā salds mīlas dzēriens tik garšīgs.

Māte Dzintarzeme vienīgā,
Dievzemīte - tu vislabākā!
Ja varētu - sirdi atdotu,
Lai tauta laimīga dzīvotu!

Reiz priežu asaras saviju.
Tās loloju. Te no rokām savām,
Tās nolieku pie kājām tavām...
Lūdzos - lai, Dievs, svētī Latviju!